МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ВІННИЦЬКИЙ ІНСТИТУТ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ
І ПІДПРИЄМНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Вченою радою ВІКОП
«22» вересня 2025 р.
протокол № 2

В.о. ректора інституту
_____ М.О. Соляніченко
Введено в дію наказом в.о. ректора
№211 від «23» вересня 2025р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ВІННИЦЬКОМУ ІНСТИТУТІ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

Вінниця 2025

ЗМІСТ

1. Призначення та сфера використання 4
2. Нормативні посилання 4
3. Визначення та скорочення 5
4. Загальні положення 6
5. Організація навчання за дуальною формою здобуття освіти 6
6. Процедура зарахування здобувачів освіти на навчання за дуальною формою здобуття освіти та порядок оформлення документів 9
7. Організаційне забезпечення освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти 12
8. Фінансове забезпечення 14

1. Призначення та сфера використання

Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти (далі - Положення), є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про зайнятість населення», Кодекс законів про працю, Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти з метою посилення практичної складової підготовки здобувачів освіти у Вищому навчальному закладі «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва» (далі – Інститут, ВІКОП).

Положення регламентує організаційні засади запровадження та реалізації дуальної форми здобуття вищої освіти в ВІКОП.

Положення є обов'язковим документом системи управління якістю Вищого навчального закладу «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва» під час організації освітнього процесу за дуальною формою здобуття вищої освіти.

Введення Положення в дію відбувається з моменту його затвердження. Воно поширюються на всіх учасників освітнього процесу, задіяних в організації та забезпеченні навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

Положення підлягає перегляду в разі необхідності. Пропозиції щодо внесення змін готують завідувачі кафедр, в.о. ректора Інституту, директор коледжу, проректор Інституту. Узагальнення та оформлення змін здійснює в.о. ректора Інституту. Затверджує Положення і зміни до нього ректор після схвалення вченою радою Інституту.

Положення є конфіденційним документом. Можливість їх копіювання для використання визначає проректор.

2. Нормативні посилання

Викладені в документі положення розроблені відповідно до вимог:

– Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами та доповненнями);

– Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами та доповненнями);

– Закону України «Про зайнятість населення» від 09.08.2019 № 5067-VI (зі змінами);

– Кодексу законів про працю від 07.08.2015 № 322-VIII (зі змінами та доповненнями).

– Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 660;

– Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341;

– Наказу Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 08.04.1993 № 93;

– Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-

виховного процесу в установах і закладах освіти» від 01.08.2001 № 563;

– Статуту Вищого навчального закладу «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва»;

– Стратегії розвитку Вищого навчального закладу «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва»;

– Концепції діяльності Вищого навчального закладу «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва»;

– Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти інституту;

– Управління ризиками.

3. Визначення та скорочення

Дуальна форма здобуття вищої освіти (ДФЗВО) це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочих місцях на підприємствах/установах/в організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом **від 25 до 60 відсотків** загального обсягу освітньої програми на основі договору.

Координатор від закладу освіти працівник закладу освіти, що відповідає за організацію дуальної форми здобуття освіти та призначається керівником закладу освіти.

Координатор від роботодавця працівник, що відповідає за методично-організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти, якого призначає керівник підприємства/установи/організації.

Куратор педагогічний/науково-педагогічний працівник закладу освіти, який контролює виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти, якого призначає керівник закладу освіти.

Наставник – працівник, призначений керівником підприємства/установи/організації, який контролює виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці, якого призначає керівник підприємства/установи/організації.

4. Загальні положення

Дуальна форма здобуття вищої освіти передбачає здобуття вищої освіти в Інституті шляхом поєднання здобувачами навчання в Інституті з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – роботодавці, суб'єкти господарювання) для набуття певної кваліфікації на основі договору.

Метою провадження дуальної форми здобуття освіти є підвищення якості підготовки здобувачів освіти до професійної діяльності.

Основними завданнями навчання за дуальною формою здобуття освіти є:

– зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу із забезпеченням досягнення результатів навчання, визначених відповідним стандартом освіти та освітньою програмою;

– забезпечення взаємозв'язку між стейкхолдерами освітнього процесу

для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;

– посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців;

– модернізація змісту освіти з метою його приведення у відповідність до вимог ринку праці;

– підвищення конкурентоздатності випускників закладів освіти та сприяння зростання рівня зайнятості молоді;

– скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;

– підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.

5. Організація навчання за дуальною формою здобуття освіти

Навчання за дуальною формою здобуття освіти передбачає реалізацію освітнього процесу в Інституті та на підприємстві/установі/в організації на підставі договорів.

Учасниками реалізації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти (ДФЗВО) є здобувачі вищої освіти і викладачі ВІКОП з одногобоку і роботодавці – з іншого.

В організації ДФЗВО беруть участь роботодавці, які мають матеріально-технічну базу та кадрові ресурси для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.

Діяльність суб'єкта господарювання щодо організації практичного навчання здобувача вищої освіти на робочому місці під час здобуття вищої освіти за дуальною формою не потребує ліцензування.

Навчальне навантаження здобувача вищої освіти ДФЗВО розподіляється між навчанням в ВІКОП та на робочому місці на підприємстві/установі/в організації залежно від особливостей освітньої програми.

Для організації здобуття освіти за дуальною формою можуть бути використані такі моделі поділу навчального навантаження:

– модель поділеного дня: кілька годин впродовж дня навчання відбувається в закладі освіти, кілька годин – на робочому місці на підприємстві/установі/в організації;

– модель поділеного тижня: кілька днів впродовж тижня навчання відбувається у закладі освіти, а впродовж іншої частини тижня – на робочому місці;

– блочна модель: навчання у закладі освіти та на робочому місці відбувається за блоками (1 блок – це один чи декілька тижнів, місяців, семестр);

– часткова модель: частина теоретичного навчання покривається за рахунок навчання у навчально-практичних центрах.

За потреби під час організації навчання за ДФЗВО в Інституті в межах однієї освітньої програми можуть поєднуватись різні моделі.

Обрана модель організації освітнього процесу за ДФЗВО описується в освітній програмі.

Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми, обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25 % до 60 % від загального обсягу кредитів, визначеного освітньою програмою.

Ініціація переговорів щодо організації здобуття освіти за дуальною

формою навчання може бути здійснена як Інститутом, так і роботодавцем.

Вчена рада інституту приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти на відповідній освітній програмі на основі клопотання завідувача відповідної кафедри з урахуванням потреб ринку праці, та затверджує перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою здобуття освіти є доцільним.

Впровадження дуальної форми здобуття освіти потребує узгодження зі стандартами відповідних спеціальностей та врахування особливостей освітніх програм Інституту.

Освітні програми, за якими організовується освітній процес підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти, мають відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати усі особливості посадових обов'язків.

Впровадження дуальної форми здобуття освіти здійснюється на основі двосторонніх договорів з роботодавцями про співпрацю в організації дуальної форми здобуття освіти.

Для організації взаємодії між Інститутом та суб'єктами господарювання з боку закладу вищої освіти (ЗВО) наказом в. о. ректора призначається координатор дуального навчання від Інституту, який уповноважений на безпосереднє ведення переговорів та здійснення інших регламентних дій із представниками суб'єктів господарювання (координатором дуального навчання від суб'єкта господарювання, адміністрацією тощо).

Відповідальність за діяльність координатора дуального навчання від ЗВО покладається на адміністрацію Інституту.

Дуальну форму здобуття вищої освіти можуть обирати здобувачі вищої освіти відповідної освітньої програми, які навчаються за денною формою навчання, виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у роботодавців.

Підготовка фахівців за ДФЗВО в Інституті може здійснюватися як у складі окремої групи здобувачів вищої освіти, так і індивідуально з метою забезпечення їх індивідуальних навчальних планів та/або індивідуальних освітніх траєкторій.

Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти відображаються в:

- освітній програмі, де зазначають обрану модель організації навчання за дуальною формою освіти;
- програмі навчання за дуальною формою.

Облік результатів виконання плану дуальної форми навчання здійснюється на основі контрольних заходів відповідно до вимог освітньої програми.

Контроль за виконанням індивідуального навчального плану, програми навчання за дуальною формою здобуття освіти та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою здобуття освіти у формі семестрового контролю здійснюють заклад освіти спільно із роботодавцем відповідно до Положення про організацію освітнього процесу закладу освіти та вимог освітньої програми.

Семестровий контроль складається в Інституті по завершенню

теоретичного навчання та виконання семестрового індивідуального плану у повному обсязі відповідно вимог освітньої програми.

Атестацію осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюють відповідно до вимог освітньої програми. Із роботодавцем погоджують тему та завдання кваліфікаційної роботи. Представники роботодавця можуть бути введені до складу Екзаменаційної комісії закладу освіти.

Інформація про здобуття освіти за дуальною формою зазначається у додатку до диплома європейського зразка.

Заклад освіти несе відповідальність за реалізацію освітньої програми в повному обсязі. Роботодавець, що є партнером в організації дуальної форми здобуття освіти, відповідає за реалізацію програми навчання на робочих місцях.

Керівник підприємства відповідає за створення належних умов роботи при дуальній формі навчання здобувача вищої освіти, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки праці та виробничої санітарії, про що видається відповідний наказ по підприємству.

Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття освіти, визначають заклад освіти та роботодавець з урахуванням вимог законодавства України.

6. Процедура зарахування здобувачів освіти на навчання за дуальною формою здобуття освіти та порядок оформлення документів

Відбір здобувачів для залучення до дуальної форми здобуття вищої освіти проводиться, як правило, після отримання заявки від підприємства з визначенням потреби у фахівцях та терміну ДФЗВО за наявності двосторонніх договорів з роботодавцями про співпрацю в організації дуальної форми здобуття освіти, на основі чого в Інституті оголошується про початок набору на дуальну форму здобуття освіти.

Критерії відбору здобувачів освіти для навчання за дуальною формою погоджується з роботодавцем.

Інформація про відбір претендентів на навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти розміщуються в оголошенні на сайті Інституту.

Процедуру відбору здобувачів вищої освіти для навчання за дуальною формою реалізують роботодавці спільно інститутом.

Відбір може проходити за результатами співбесід та/або за результатами навчання.

Додаткові вимоги роботодавця щодо відбору можуть бути прописані у двосторонньому договорі з роботодавцями про співпрацю в організації дуальної форми здобуття освіти.

У випадку ДФЗВО у закордонних підприємствах відбір кандидатур може здійснюватися на інших умовах, визначених цим підприємством, погоджених Інститутом і здобувачем освіти.

Набір на навчання за ДФЗВО відбувається наступним чином:

- розміщення координатором дуального навчання від Інституту на сайті Інституту оголошення про відбір для навчання за дуальною формою;
- подання студентами заяв на участь у конкурсному відборі;
- співбесіда роботодавців з кандидатами на навчання за дуальною

формою здобуття вищої освіти;

– за наявності конкурсу формується робоча група у складі представника від роботодавців, координатора дуального навчання від Інституту, гаранта освітньої програми та представників кафедри. Робоча група, що проводить відбір претендентів на навчання за ДФЗВО за результатами співбесіди та за результатами навчання, оформлює результати відбору у вигляді протоколу, який підписується членами робочої групи та затверджується на засіданні відповідної кафедри.

– оголошення результатів відбору.

– Після підтвердження наміру роботодавця щодо організації здобуття освіти за дуальною формою з конкретним здобувачем освіти координатор дуального навчання від Інституту готує тристоронній договір про дуальну форму здобуття вищої освіти.

Здобувачі ДФЗВО можуть приймаються роботодавцем на роботу на повну або часткову зайнятість, яка визначається умовами Договору.

Обов'язки, які виконує здобувач ДФЗВО на робочому місці повинні відповідати профілю спеціальності (освітньої програми), за якою здобувач проходить навчання, компетентностям освітньої програми.

Якщо суб'єкт господарювання, з яким укладено тристоронній договір, не має потужностей, щоб забезпечити виконання частини навчального плану щодо навчання на робочому місці в повному обсязі, Інститут і суб'єкт господарювання можуть домовитись про співпрацю з іншими суб'єктами господарювання чи навчальними центрами для забезпечення здобувачеві освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального плану.

Тристоронній договір із закордонними підприємствами укладається мовою країни, де знаходиться підприємство, а також є ідентичним Додатку В.

Переведення здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюється на основі заяви здобувача освіти або, у разі недосягнення ним повноліття, заяви одного з батьків чи інших законних представників.

На підставі проведеного конкурсного відбору серед здобувачів, заяви здобувача та укладеного тристороннього договору видається наказ в. о. ректора про переведення здобувачів вищої освіти на навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти, в якому вказується інформація про призначення відповідальних осіб від заінтересованих сторін:

– з боку ВІКОП – куратора (кураторів) дуального навчання за обраними освітніми програмами, спеціальностями та рівнями вищої освіти;

– з боку суб'єктів господарювання – координатора дуального навчання (за відсутності такого напередодні діяльності робочої групи).

Переведення здобувачів вищої освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюється, як правило, до початку навчального семестру, або протягом місяця від його початку за наказом в. о. ректора.

Проект наказу вносить координатор дуального навчання від Інституту. У проекті наказу має бути відображено: місце і термін виробничого навчання на підприємстві; реквізити договору; проведення інструктажу з охорони праці.

У разі зарахування здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти чи передчасного припинення дії договору про здобуття освіти за дуальною

формою за здобувачем зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій.

Для забезпечення здобувачеві освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану протягом періоду здобуття освіти за дуальною формою тристоронній та трудовий договори можуть переукладатися зі зміною роботодавця у випадках:

- якщо таку можливість передбачено договором;
- у разі ліквідації підприємства/установи/організації;
- у разі виникнення обставин непереборної сили, передбачених у тристоронньому договорі.

У разі відрахування здобувача освіти з Інституту, роботодавець має право достроково розірвати з ним договір.

Для забезпечення реалізації освітнього процесу за ДФЗВО куратор дуального навчання відповідної освітньої програми спільно з гарантом освітньої програми та координатором дуального навчання від роботодавця розробляють програму навчання за дуальною формою здобуття освіти на поточний навчальний рік за освітньою програмою відповідної спеціальності, яка погоджується з завідувачем кафедри, директором відповідного інституту, та роботодавцем.

У програмі навчання за ДФЗВО визначаються:

- графік освітнього процесу та терміни навчання здобувачів вищої освіти з визначення термінів теоретичної підготовки, практичних занять на підприємстві, виробничої (виробничого-технологічної) практики (практичної діяльності);
- компетентності та дисципліни, які забезпечує дуальна форма здобуття освіти;
- перелік навчальних дисциплін, засвоєння яких передбачається в рамках дуальної форми здобуття освіти, та встановлює розподіл кредитів Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) для теоретичного навчання (ТН) (під час перебування в ЗВО) та практичного навчання (ПН) (під час перебування на виробництві). До кредитів ЄКТС, віднесених до практичного навчання, відносять: обсяг самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни, у рамках якої засвоюється матеріал, пов'язаний із виробничою діяльністю підприємства; обсяг виробничої практики здобувачів вищої освіти, що проводиться на підприємствах роботодавців; обсяг курсового і дипломного проектування, виконання розрахункових, розрахунково-графічних та інших робіт, індивідуальних завдань, що виконується із урахуванням особливостей освітньої програми і потреб роботодавця.
- види та форми поточного та підсумкового контролю.

Програма навчання за ДФЗВО може бути скоригована під час її виконання, зокрема з метою врахування змін, які відбуваються у відповідній сфері професійної діяльності, в організації роботи на підприємстві, особливостей засвоєння програми дуального навчання.

7. *Організаційне забезпечення освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти*

Інститут, за потреби, надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях представникам роботодавця, задіяним в організації дуальної форми здобуття освіти.

Інститут може звертатися до роботодавця із запитом щодо стажування в його підрозділах педагогічних та науково-педагогічних працівників закладу освіти.

Для забезпечення належної якості підготовки здобувачів освіти за дуальною формою заклад освіти інститут проводить регулярні зустрічі із роботодавцями (не рідше одного разу на рік) та організовує зворотній зв'язок від здобувачів освіти за участі особи, що виконує обов'язки куратора, про відповідність результатів навчання на робочих місцях цілям та вимогам освітньої програми.

Інститут забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою здобуття освіти за участі представників роботодавців-партнерів.

Обов'язки координатора від Інституту:

- організовує пошук та попередній відбір роботодавців, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити набуття здобувачами освіти програмних результатів навчання;
- ініціює та реалізує переговорний процес з роботодавцями щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;
- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з роботодавцями щодо партнерства в організації дуальної форми здобуття освіти;
- проводить роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг дуальної форми здобуття освіти;
- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти, та погоджує їх персональний склад з роботодавцями;
- організовує обговорення із роботодавцями змісту відповідних освітніх програм щодо відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;
- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання за ДФЗВО;
- готує та узгоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;
- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення проблемних питань в організації навчання, що можуть виникати;
- ініціює та контролює призначення куратора для кожного здобувача освіти за дуальною формою здобуття освіти;
- координує роботу осіб, які виконують обов'язки кураторів;
- бере участь в аналізі результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою здобуття освіти, вносить пропозиції щодо поліпшення якості підготовки.

Обов'язки куратора:

– складає програму навчання за дуальною формою, враховуючи потреби (вимоги) роботодавця;

– забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;

– підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками роботодавця (зокрема, наставником) з метою своєчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання індивідуального навчального плану в повному обсязі;

– за потреби може ініціювати внесення змін до програми навчання за дуальною формою.

– звітує про результати своєї роботи перед координатором від закладу освіти.

Роботодавець може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм.

Роботодавець укладає тристоронні договори про дуальну форму здобуття освіти, трудові договори зі здобувачами освіти та погоджує відповідні індивідуальні навчальні плани.

Роботодавець може призначати особу (осіб), що виконує обов'язки координатора від роботодавця, для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із закладом освіти.

Роботодавець призначає здобувачеві освіти особу, що виконуватиме обов'язки наставника, з найбільш досвідчених та кваліфікованих фахівців.

Роботодавець створює умови для підвищення професійного рівня наставників.

Роботодавець забезпечує здобувачів освіти предметами та засобами праці, спецодягом.

Роботодавець проводить інструктажі з техніки безпеки та охорони праці для здобувачів освіти на виробництві.

Роботодавець може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам закладу освіти.

Роботодавець може пропонувати здобувачам освіти за дуальною формою укладання

Обов'язки координатора дуального навчання від суб'єкта господарювання:

– відповідає за співпрацю із ЗВО з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою та програми навчання за дуальною формою;

– бере участь у відборі здобувачів освіти, що бажають залучитися на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

– супроводжує реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми;

– забезпечує неперервну комунікацію із закладом освіти;

– здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням

здобувачів освіти у структурних підрозділах суб'єкта господарювання;

– бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

Обов'язки наставника дуального навчання:

– здійснює керівництво навчанням здобувачів освіти у відповідності до програми навчання за дуальною формою на робочому місці;

– сприяє адаптації здобувача освіти до робочого місця;

– бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою спільно з уповноваженими представниками закладу освіти.

8. Фінансове забезпечення

Фінансування навчання за дуальною формою здійснюється відповідно до законодавства України.